

Wijnjewoude Energie Neutraal 2025

Groengas Wijnjewoude

Plan van aanpak

Wijnjewoude, maart 2021

Inhoud

Inleiding.....	3
Project beschrijving Groengas.....	4
Doelstellingen en subdoelstellingen	6
Randvoorwaarden	11
Deelnemers, rollen, verwachtingen, inbreng.....	12
Planning.....	13
Deadlines	13
Aansturing	13
Communicatie	13
Begroting.....	14

Inleiding

Bij de oprichting van Coöperatie Wijnjewoude Energie Neutraal in 2015 hebben wij onze duurzame dorpsdroom opgeschreven: 'In 2025 produceren we in Wijnjewoude minimaal zoveel duurzame energie als we in ons dorp nodig hebben.'

We spraken met elkaar af om SAMEN te besparen op energielasten, groene energie op te wekken en te werken aan een duurzame toekomst.

Het woord SAMEN vormt de kernwaarde van waaruit de Coöperatie WEN functioneert. De leden voelen zich eigenaar en zijn dat ook! Leden bepalen welke energiebronnen we gebruiken en hoe we eventuele winsten gaan inzetten.

Alle duurzaamheid bevorderende activiteiten dienen vooral de saamhorigheid en leefbaarheid van het dorp. Winst is geen doel.

De aanpak in Wijnjewoude stoelt op twee pijlers:

1. Groengas om alle woningen aardgasvrij te maken

De kern van de aanpak is om aardgas te vervangen door groengas dat vanuit biogas uit mestvergisting is opgewerkt tot aardgaskwaliteit. Dit groengas kan via de bestaande gasinfrastructuur van netbeheerder Liander wordt gedistribueerd. Het netwerk heeft hiervoor voldoende capaciteit. Door de eigen opwekking van groengas zijn alle woningen en utiliteitsgebouwen in het dorp in 2028 gegarandeerd aardgasvrij, ook de woningen en utiliteitsgebouwen die nog niet zelf kunnen investeren in isolatie of het opwekken van elektriciteit. Met de mest van boeren uit Wijnjewoude kan 1,0 miljoen m³ groengas worden geproduceerd.

2. Gas besparen

Tegelijkertijd is de strategie om ook het gasverbruik fors te reduceren. Het huidige aardgasverbruik bedraagt 1,8 miljoen m³. Door isoleren, door de inzet van (hybride) warmtepompen en door ander energiegedrag moet het huidige verbruik terug worden gebracht naar 1,0 miljoen m³, zodat het dorp zelfvoorzienend is met groengas uit eigen mest.

Door deze aanpak wordt Wijnjewoude binnen 8 jaar fossielvrij. De inwoners gebruiken dan evenveel gas als er binnen het postcode gebied 9241 wordt opgewekt, met ook nog eens een goede balans tussen opwek en verbruik over de seizoenen. Het plan is ontwikkeld door het dorp zelf en een krachtige vrijwilligersorganisatie levert een onmisbare bijdrage aan dit resultaat.

Om het bovenstaande te realiseren zijn er meerdere projecten opgestart. Eén van deze projecten is het project **Groengas**. In dit document zal de specifieke aanpak van dit project worden beschreven.

Project beschrijving Groengas

Het groeipad

De doelstelling is om 1 miljoen m³ groengas op te wekken voor Wijnjewoude. Het huidige plan om dat te realiseren is in de afgelopen vier jaar ontstaan uit een vijftal eerdere versies.

In de eerste versie van het plan is getracht om de noodzakelijke 1 miljoen m³ groengas te realiseren door het opwekken van groengas door en voor rekening van individuele veehouders op hun eigen erf. Dit bleek echter niet rendabel en bovendien waren de veehouders hiertoe niet bereid.

In de tweede versie van het plan ontstond het idee om de 1 miljoen m³ gas op te wekken op een centrale locatie op de oude RWZI. De mest zou dan via sleepslangen worden getransporteerd van de boerderij naar de RWZI. Via de zelfde sleepslangen zou dan het digestaat weer terug gaan van de vergister naar de veehouder. Om voldoende boeren te kunnen bereiken was een transport afstand van 5 km noodzakelijk. Dit bleek technisch niet haalbaar. Transport over die afstand door sleepslangen kan alleen als een forse hoeveelheid water wordt toegevoegd, maar dit is niet mogelijk, omdat het vergistingsproces er door wordt verstoord. Bovendien zou overlast kunnen worden veroorzaakt door een knappende sleepslang langs de openbare weg.

In de derde versie is onderzocht om op elk boerenerf biogas te produceren en vervolgens het biogas via ondergrondse leidingen te transporteren naar een centrale locatie waar het biogas wordt opgewaardeerd tot groengas dat wordt ingevoerd in het aardgas net. Dit plan strandde op de hoge kosten van het transport net en de hoge investeringen die op het elk boerenerf nodig waren

In de vierde versie is daarom transport per tankauto in de plannen opgenomen.

In de versie 4a is ook gekeken naar kleinschalige vergisting van de mest van vier a vijf boeren op het erf van één van de deelnemende boeren.

Dat leverde echter geen rendabele exploitatie op en bovendien bleek het ook organisatorisch onmogelijk. Er konden geen drie boeren worden gevonden die vergisting op eigen erf wilden toestaan en ook dicht genoeg bij een hoofdgasleiding wonen om invoeren van groengas in het net mogelijk te maken.

Bij de uitwerking bleek ook de exploitatievorm een grote hobbel. De boeren wilden niet zelf de vergister exploiteren, maar het eigendom en de exploitatie bij WEN neerleggen stuitte ook op bezwaren. De boeren vreesden dat de vergister en de groengas opwerker van een "vreemde" eigenaar op hun erf de ontwikkeling van hun bedrijf in de toekomst zou kunnen belemmeren.

Het plan

Uiteindelijk is het onderstaande definitieve plan ontwikkeld.

1. Coöperatie WEN haalt bij ongeveer 25 rundveebedrijven met ongeveer 2.600 melkkoeien alle mest op en vergist die op een centrale plek bij het dorp.
2. De mest wordt opgehaald met een tankauto
3. Op de centrale plek staat een vergistingsinstallatie die biogas produceert, een hygiënisatie unit die het digestaat vrij maakt van ziektekiemen en een opwerkingsinstallatie die het biogas opwaardeert tot aardgas kwaliteit.
4. Het aardgas wordt ingevoerd in het aardgasnet van Liander.
5. De boeren krijgen na de vergisting het digestaat terug voor de bemesting van hun grasland. De coöperatie regelt het transport.
6. Als vergoeding voor het gebruik van hun drijfmest ontvangen de boeren 1 € per m³ mest.
7. De installatie wordt geëxploiteerd door de lokale coöperatie, waarvan alleen dorpsbewoners lid zijn; 100% lokaal eigendom

Met dit plan is het mogelijk om uiterlijk in 2028 1 miljoen m³ groengas op te wekken voor Wijnjewoude, omdat:

1. de groengas productie uit rundveemest in Nederland een bewezen en goed functionerende technologie is.
2. de installatie na het realiseren van de vergunningen in een jaar kan worden gebouwd.
3. het gasnetwerk in het dorp voldoende capaciteit heeft voor het invoeren van alle groengas
4. alle benaderde boeren in een intentieverklaring hebben verklaard mest te leveren voor de groengas productie onder de voorwaarde dat zij het digestaat terug krijgen voor de bemesting van het land. Er moeten nog een aantal extra boeren worden geworven, maar gezien de bereidheid van alle reeds benaderde boeren zal dat naar verwachting geen probleem zijn.
5. de periode tot 2028 voldoende ruimte biedt om eventuele procedures in het kader van de omgevingsvergunning op te lossen
6. de inwoners van Wijnjewoude op drie goed bezochte bewonersavonden (5 en 27 februari en 5 maart 2020, voor Coronamaatregelen) goed zijn meegenomen in de plannen voor deze aanvraag; er bleek veel animo en breed draagvlak.
7. alle stakeholders actief hebben meegedacht in twee werksessies (13 januari en 9 maart 2020) en ingestemd met de plannen.
8. een werkgroep leefbaarheid van omwonenden in kaart heeft gebracht welke overlast omwonenden eventueel kunnen verwachten en hoe die overlast kan worden voorkomen.
9. er een uitvoerige businesscase is gemaakt voor het bouwen en het operationeel maken van de mono-mestvergister; deze businesscase is opgesteld door adviesbureau KNN uit Groningen en gevalideerd door RVO, Jumpstart/Friesland Campina en LTO. Hieruit blijkt dat het plan met een passende SDE subsidie rendabel is.

Doelstellingen en subdoelstellingen

De doelstelling van het plan is om door monovergisting van de mest van melkveehouders uit het landelijk gebied rondom Wijnjewoude 1 miljoen m³ groengas te produceren in een installatie die voldoet aan alle voorwaarden om overlast voor omwonenden te voorkomen.

Subdoelstellingen zijn:

Subdoelstelling 1 voldoende boeren

Voldoende deelnemende boeren werven die samen 70.000 m³ mest leveren om 1 miljoen m³ groengas te produceren

Het plan om deze subdoelstelling “voldoende boeren” te realiseren is gestoeld op de ervaringen uit de periode 2016 – 2020

Deze ervaringen zijn:

18 boeren met intentieverklaring

Rond 18 boeren hebben middels een intentieverklaring aangegeven te willen mee werken aan de productie van groen gas. Drie boeren konden om technische reden niet meedoen. Deze boeren hebben ja gezegd onder de voorwaarde dat ze het digestaat terug krijgen voor de bemesting van hun grasland, het digestaat voor terug levering wordt gehygiëniseerd en zij € 1 ontvangen per m³ geleverde mest.

Uit de vrijwel unanieme deelname blijkt dat deze voorwaarden passend zijn.

Voor het realiseren van de sub doelstelling “voldoende boeren” worden vanaf 2021 de volgende acties ingezet.

Benadering adspirant deelnemers

Adspirant deelnemers worden persoonlijk benaderd door een delegatie van deelnemende boeren en de projectleider van WEN. Deze werkwijze was bij de eerste werving succesvol. Globale planning: gereed juni 2023

Knelpunt mestboekhouding voorkomen

Een nadere verkenning leerde dat problemen met de mestboekhouding voor de boeren aanleiding zou kunnen zijn om hun deelname te heroverwegen.

Of de methode Wijnjewoude knelpunten oplevert in de mestboekhouding van de individuele boeren wordt daarom nader onderzocht door een werkgroep van WEN met daarin deelnemende boeren, de directeur van RVO Assen die de mestboekhouding uitvoert en de RVO specialist uit Zwolle die het model Wijnjewoude landelijk wil uitrollen om aldus een bijdrage te leveren aan de grote behoefte aan groen gas in Nederland.

De resultaten van deze werkgroep worden in de loop van 2021 verwacht.

Globale planning: van april 2021 tot april 2022

Knelpunt nieuw mestbeleid voorkomen

De landelijke overheid werkt aan een nieuw mestbeleid. Eén van de gedachten is dat voor de grondgebonden veehouderij, zoals in Wijnjewoude, veel minder regels gaan gelden onder de voorwaarde dat er geen mest van het bedrijf wordt afgevoerd. Die nieuwe regels moeten nog worden ontwikkeld en concrete invoering kan nog wel 2028 duren. Zo'n nieuw beleid zou een bedreiging kunnen zijn voor de methode Wijnjewoude, waarbij immers wel mest van het bedrijf wordt getransporteerd. Op de keper beschouwd blijft het een gesloten systeem, omdat alle digestaat met de nutriënten terug gaat naar het bedrijf, maar toch .... Er is een landelijke werkgroep ingesteld van met o.a. LTO, Friesland Campina en RVO onder voorzitterschap van LNV.

Opdracht van de werkgroep is het opzetten van een lobby traject om de methode Wijnjewoude mogelijk te maken in het nieuwe mestbeleid.

Verwacht wordt dat deze werkgroep tot in 2024 actief zal blijven.

Globale planning: eerste verkenning mei 2021 tot december 2021; op basis van resultaten eerste ronde bijsturing van plan voor termijn januari tot en met december 2022

Als deze acties onder de subdoelstelling "Voldoende boeren" succesvol volgens de globale planning worden uitgevoerd zijn er op tijd voldoende boeren bereid om mee te doen en dat is een belangrijke bijdrage aan het bereiken van de Doelstelling 1 miljoen m3 groen gas.

Subdoelstelling 2 Draagvlak inwoners

Maximaal draagvlak verwerven onder de inwoners van Wijnjewoude voor de productie van groengas.

Het plan om deze subdoelstelling "draagvlak inwoners" te realiseren is gestoeld op de ervaringen uit de periode 2016 – 2020

Deze ervaringen zijn:

Betrokkenheid inwoners tot 2021

In de afgelopen 4 jaar heeft WEN het dorp intensief betrokken bij het project Wijnjewoude Energie Neutraal in 2025. Dat gebeurde vrijwel maandelijks in de blad De Bân, maar ook via social media. Voor alle 14 bijeenkomsten die WEN in die 4 jaar over dit onderwerp belegde werden alle belangstellende inwoners van Wijnjewoude uitgenodigd. Op die bijeenkomsten was er altijd veel steun voor de plannen om met de productie van groen gas als dorp aardgasvrij te worden. Vaak was die steun unaniem. Los van de bijeenkomsten waren de algemene reacties van de inwoners van Wijnjewoude positief, zowel mondeling als op social media.

Voor het realiseren van de sub doelstelling "draagvlak inwoners" worden vanaf 2021 de volgende acties ingezet.

Voortzetting beleid 2016-2020

Voor de uitvoering van het project Wijnjewoude Energie Neutraal en de besteding van de PAW gelden wordt het beleid van de periode 2016 -2021 voort gezet.

Dit betekent dat net als in de afgelopen 4 jaar WEN het dorp intensief gaat betrekken bij het project Wijnjewoude Energie Neutraal door vrijwel maandelijks in het blad De Bân, maar ook via social media informatie te verstrekken en regelmatig bijeenkomsten te beleggen waarvoor alle belangstellende inwoners van Wijnjewoude worden uitgenodigd.

Brede klankbord groep

WEN is van mening dat in verband met de besteding van de PAW gelden de betrokkenheid van de inwoners verder moet worden versterkt.

Daartoe zal een vaste klankbord groep worden geformeerd met vertegenwoordigers van Plaatselijk Belang, ondernemersvereniging, huurdersvereniging en alle 20 buurtverenigingen.

De klankbord groep zal regelmatig vooraf worden geraadpleegd over de voorgenomen plannen en op de hoogte worden gehouden van de voortgang.

De klankbord groep heeft betrekking op het totale plan Wijnjewoude Energie Neutraal, inclusief de besteding van de PAW bijdrage en inclusief het plan voor de groen gas productie.

De bijeenkomsten voor alle inwoners van Wijnjewoude worden in overleg met de klankbordgroep georganiseerd

Globale planning: Met de beoogde deelnemende organisaties in de klankbordgroep wordt al regelmatig informeel overlegd over de voortgang. Instelling klankbordgroep voor 1 juli 2021

Door deze acties volgens de globale planning uit te voeren ontstaat er voldoende draagvlak onder de inwoners om de Doelstelling 1 miljoen m3 groen gas te halen.

Subdoelstelling 3 Draagvlak omwonenden

Maximaal draagvlak verwerven voor groengas productie op de beoogde locatie RWZI of een locatie waar de vestigingsvoorwaarden beter zijn.

Het plan om deze subdoelstelling “draagvlak omwonenden” te realiseren is gestoeld op de ervaringen uit de periode 2016 – 2020

Deze ervaringen zijn:

Vanaf begin overleg met Klein Groningen

Rond de jaarwisseling 2016/2017 is het eerste overleg van WEN met de buurt Klein Groningen. De buurt sprak zich positief uit over de plannen voor het Energiepark Tolleane. Een inwoner van de buurt was van af dat moment namens de buurt actief bij de plannen betrokken.

Werkbezoek voor omwonenden in september 2019

In september 2019 heeft WEN de omwonenden van RWZI met een huis aan huis verspreide flyer uitgenodigd voor een werkbezoek aan de mono mestvergister van de familie Heida in Hoorsterzwaag. Dat is een zelfde soort installatie als Wen op het oog heeft. De conclusie van de deelnemers aan dit werkbezoek was dat je de vergister niet ruikt en dat de installatie op een afstand 10 meter wel lawaai maakt.

Thema bijeenkomst groen gas voor omwonenden in oktober 2019

In oktober 2019 heeft WEN de omwonenden van RWZI eveneens met een huis aan huis verspreide flyer uitgenodigd voor een thema avond over mestvergisting en groen gas productie.

Op deze bijeenkomst bleek dat de omwonenden zorgen hadden over de overlast van een eventuele mestvergister op de RWZI.

WEN heeft op deze bijeenkomst van de omwonenden verklaard dat ook WEN geen mestvergister wil die overlast in de buurt veroorzaakt.

Bij de verdere uitwerking van de plannen moet blijken dat de installatie geen overlast veroorzaakt.

WEN zegt toe de buurt te betrekken bij de verdere voorbereiding.

Protest acties De Westkant

De omwonenden aan de Westkant waren wel uitgenodigd voor het werkbezoek aan mestvergister en voor de thema avond over mestvergisting en groen gas productie, maar op beide bijeenkomsten waren zij niet aanwezig.

De Westkant organiseerde eind oktober wel een protest bijeenkomst in garage Pool waar op basis van feitelijk onjuiste argumenten werd geprotesteerd tegen de mestvergisting.

De Westkant stuurde begin november 2019 een open brief naar de Gemeente, waarin op basis van de zelfde onjuiste argumenten werd gepleit tegen mestvergisting aan de Tolleane.

Overleg WEN en de Westkant

Begin november 2019 overleggen WEN en de Westkant over de ontstane situatie. Op het concept verslag van die bijeenkomst reageerde de Westkant als volgt: "Wij willen geen mestvergister en geen verslag",

Werkbezoek Westkant mestvergister Marrum; Westkant weigert deelname

In de publiciteit noemt de Westkant de mestvergister in Marrum als voorbeeld van een mestvergister die stinkt en lawaai maakt.

Daarom nodigt WEN de Westkant uit voor een bezoek aan de vergister in Marrum en de in Marrum actieve actiegroep tegen mestvergisting.

De Westkant wil niet doen aan dit werkbezoek.

WEN gaat er wel heen en concludeert dat de vergister niet stinkt en geen lawaai maakt.

WEN overlegt ter plaatse met de actiegroep in Marrum. Die actiegroep is tegen de mestvergister, omdat er vrijwel uitsluitend mest wordt verwerkt die uit Gelderland wordt aangevoerd. De actiegroep bevestigt wel dat de mestvergister in Marrum geen lawaai maakt en afgezien van één calamiteit ook niet stikt.

Werkgroep Leefbaarheid Klein Groningen en WEN; Westkant weigert deelname

In februari 2020 start de Werkgroep Leefbaarheid met Klein Groningen, maar zonder Westkant. Onafhankelijk procesbegeleider is Arjen Bosch van KNHM foundation, onafhankelijk technische deskundigheid wordt geleverd door Alfred Nijenhuis van Arcadis Opdracht: wat zijn de mogelijkheden om één miljoen m³ groen gas te produceren zonder overlast voor de omwonenden.

De Westkant is schriftelijk door Arjen Bosch uitgenodigd, maar weigert om aan de werkgroep deel te nemen

Conclusies Werkgroep Leefbaarheid

In oktober 2020 worden de resultaten van de werkgroep Leefbaarheid bekend gemaakt. Kort samengevat: voor de omwonenden kan overlast door geur, licht, geluid, landschappelijke inpassing, gezondheid en waarde daling onroerend goed worden voorkomen als de nieuwe technische toepassingen goed worden toegepast. Overlast door extra verkeer wordt voorkomen door dat WEN en Klein Groningen een privaatrechtelijke overeenkomst sluiten dat er geen transport van mest en digestaat zal plaats vinden door Klein Groningen, niet over de Moskoubrug en ook niet over het gedeelte van de Tolleane tussen Moskoubrug en RWZI

Voor het realiseren van de sub doelstelling “draagvlak omwonenden” worden vanaf 2021 de volgende acties ingezet.

Voortzetting beleid 2016-2020

Voor het verkrijgen van draagvlak bij de omwonenden zullen de acties en ervaringen uit 2016-2020 worden voortgezet in 2021 - 2025

Klankbord groep omwonenden

WEN initieert een klankbord groep omwonenden bestaande uit een representatieve vertegenwoordiging van de buurtverenigingen waar mogelijk een mestvergister in de buurt kan komen. De organisatie berust bij Arjen Bosch van KINHM

De klankbordgroep is het aanspreekpunt voor de omwonenden en voor WEN. De klankbord groep hoeft geen verantwoordelijkheid te nemen maar is intermediair tussen de bewoners en WEN.

WEN legt in overleg met de klankbordgroep de plannen voor de groen gas productie voor aan de omwonenden inclusief de eventuele locaties. De onderwerpen waarvan de omwonenden vrezen dat er overlast zal ontstaan zal de klankbordgroep door externe deskundigen laten onderzoeken. De externe onderzoekers zullen hun rapport presenteren in een bijeenkomst waarvoor alle omwonenden huis aan huis zullen worden uitgenodigd. Die bijeenkomsten met de omwonenden zullen worden geleid door een onafhankelijke gespreksleider.

De beoogde werkgroep Leefbaarheid 2.0 zal als klankbordgroep omwonenden gaan functioneren.

Globale planning.

De start is afhankelijk van de afronding van de dialoogsessies van de Gemeente.

Daarna begint de onafhankelijk gespreksleider de werving en de samenstelling van de werkgroep Leefbaarheid 2.0.

Het is de bedoeling dat de werkgroep start in de herfst van 2021

Door deze acties volgens de globale planning uit te voeren ontstaat er naar verwachting voldoende draagvlak onder de omwonenden om de Doelstelling 1 miljoen m3 groen gas te halen.

Subdoelstelling 4 Passende omgevingsvergunning.

Voor het realiseren van de sub doelstelling “passende omgevingsvergunning” worden vanaf 2021 de volgende acties ingezet.

Overleg met de “klankbordgroep omwonenden” over de mogelijke locaties voor de groengas productie.

Overleg met de klankbordgroep omwonenden over de gegevens die nodig zijn om te beoordelen of overlast voor omwonenden kan worden voorkomen.

De beoogde werkgroep Leefbaarheid 2.0 zal als klankbordgroep omwonenden gaan functioneren.

Overleg met de FUMO over de voorwaarden waar aan moet worden voldaan om groen gas productie op de betreffende locatie mogelijk te maken en het aanvragen van de benodigde vergunningen.

Globale planning: Verkenning starten rond november 2021.

Aanvragen benodigde vergunningen starten rond februari 2022

Als de acties onder de subdoelstelling “Passende Omgevingsvergunning” succesvol volgens de globale planning worden uitgevoerd is dat een belangrijke bijdrage aan het bereiken van de Doelstelling 1 miljoen m3 groen gas.

Subdoelstelling 5 Passende SDE

Het realiseren van een SDE subsidie die passend is voor het model Wijnjewoude, zodat dit ook elders veelvuldig kan worden toegepast.

Voor het realiseren van de sub doelstelling “passende SDE subsidie” worden vanaf 2021 de volgende acties ingezet.

Opzetten van een werkgroep die het lobby traject voor een passende SDE voor het model Wijnjewoude organiseert. De werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van LTO, Friesland Campina en RVO.

Bestuurders van LTO, Friesland Campina en de Provincie Friesland hebben zich bereid verklaard om aan de lobby deel te nemen.

Globale planning: Lobby traject is gestart en loopt door tot eind 2022

Als de actie onder de subdoelstelling “Passende SDE” succesvol volgens de globale planning worden uitgevoerd ontstaat er een positieve business case en dat is een wezenlijke bijdrage aan het bereiken van de Doelstelling 1 miljoen m3 groen gas.

Randvoorwaarden

Een passende SDE

De businesscase voor de groengasopwekking sluit nu nog met een tekort van € 58.731 per jaar, uitgaande van de huidige SDE regeling met een gemiddelde bijdrage van € 471.000 per jaar. Dit komt omdat de huidige SDE regeling het fenomeen Wijnjewoude met centraal vergisten voor meerdere bedrijven niet kent. Daardoor komt Wijnjewoude volgens de

huidige SDE regeling slechts in aanmerking voor de SDE voor grote industriële installaties. Bij toekenning van de SDE voor kleine installaties sluit de businesscase met een plus van € 110.000 per jaar.

Globale planning: van januari 2020 tot eind 2022

Werven van risicodragende financiering

De coöperatie zal met haar leden gaan investeren. De coöperatie zal via participatie van de inwoners, de boeren en mogelijk met een bijdrage uit het FSFE-fonds 20% van de investering verzorgen (groot € 872.000). FSFE staat voor Fûns Skjinne Fryske Enerzjy en is een investeringsfonds voor duurzame projecten in Friesland. De overige 80% wordt geleend bij commerciële banken (groot € 3.488.000).

Globale planning: uitvoering in voorjaar 2022

Voorkomen van overlast voor de buurt

De productie van groengas moet geen wezenlijke overlast opleveren voor de buurtbewoners. Daarom zullen ten behoeve van de vergunning verlener en het overleg met de buurtbewoners externe rapporten worden opgesteld over de invloed van het bedrijf op de omgeving. Daarbij zal aandacht worden besteed aan geur, luchtkwaliteit, geluid, bodem, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, energie, vervoer, en veiligheidsrisico's.

Globale planning: september 2021 tot januari 2022

Deelnemers, rollen, verwachtingen, inbreng

Gemeente

Rol: subsidieverstrekker

Publieke rol bij aanvraag Omgevingsvergunning.

WEN

Rol: subsidie ontvanger en uitvoerder project Proeftuin Aardgasvrije Wijk Wijnjewoude

De veehouders

Rol: mestlevering.

Omwonenden

De omwonenden zijn geen deelnemer, maar wel betrokken.

Rol: beoordelen van onderzoeken naar de aspecten geur, luchtkwaliteit, geluid, bodem, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, energie, vervoer, landschappelijke inpassing en veiligheidsrisico's

Inwoners Wijnjewoude

De inwoners zijn geen directe deelnemer, maar al inwoner wel belanghebbende en betrokken bij het integrale plan om door de productie van groengas uit de mest van lokale boeren als dorp aardgasvrij te worden

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, LTO Nederland, Friesland Campina

Rol: lobbytraject voor passende SDE bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Planning

2020 en 2021 Voorbereiding

Voorbereiden vergunningsaanvraag en SDE++ aanvraag mestvergister. Hiervoor is een projectleider aangesteld.

2022-2025 Realisatie

- Financiering definitief organiseren en opdracht gunnen. Hierbij zijn de stakeholders, de Rabobank en eventueel het FSFE betrokken (Frysk fonds voor de stimulering van duurzame energie).
- Opdracht voor aansluiting gas terug levering geven.
- Bouw vergister in 2023, start gaslevering in 2024.
- Organisatie rond exploitatie verder ontwikkelen

Deadlines

Groengas levering uiterlijk in 2028 overeenkomstig de toegekende bijdrage Proeftuin Aardgas Vrije Wijken.

Aansturing

De algemene verantwoordelijkheid voor het project ligt bij de programmamanager WEN die onderdelen zoals werving boeren en lobby voor SDE delegeert aan de projectleider groengas.

Communicatie

Regelmatige externe communicatie onder verantwoordelijkheid van de programmamanager Tjerk Sinnema.

Eens per halfjaar, in een overleg met verantwoordelijken en aangewezen contactpersonen, rapporteert WEN aan het College en legt verantwoording af over de voortgang. Tenminste veertien dagen voorafgaand aan dit overleg dient WEN een schriftelijke rapportage over de voortgang in bij het College, op basis van een nader overeen te komen format.

Die onderlinge communicatie wordt geoptimaliseerd door eens per 3 weken een standaard overleg te organiseren tussen de aangewezen contactpersonen van WEN en gemeente over de voortgang van het project, de uitvoering, leerervaringen en eventuele bijzonderheden.

Begroting

Groen gas 2021-2022	2021	2022	totaal
Boeren en Mest (afspraken en contracten)	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 3.000,00
Leges		€ 50.000,00	€ 50.000,00
Rapporten vergunningen	€ 12.500,00	€ 12.500,00	€ 25.000,00
Onderzoekskosten	€ 60.000,00		€ 60.000,00
Werkgroep leefbaarheid	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 10.000,00
Bouwvoorbereiding		€ 35.000,00	€ 35.000,00
Ondernemingsvorm, rechtspersoon	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 20.000,00
LNV EZK (SDE Mestboekhouding)	€ 750,00	€ 750,00	€ 1.500,00
Planologische inbedding	€ 1.250,00	€ 1.250,00	€ 2.500,00
Projectleider groengas	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 3.000,00
Ondersteuning groengas	€ 3.600,00	€ 3.600,00	€ 7.200,00
Onvoorzien	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 10.000,00
Programma Manager	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 40.000,00
Algemene WEN kosten 5% ict, website, accountant, administratie, facilitair	€ 7.000,00	€ 7.000,00	€ 14.000,00
Totaal	€ 128.100,00	€ 153.100,00	€ 281.200,00